8.10.2021

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: HE 138/2021 vp

VR-Yhtymän kommentit ratalain 24 §:n muutosesitykseen koskien ympäristövaikutusten arviointimenettelyä

VR-Yhtymä Oy (jäljempänä VR) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkokentässä mainitussa asiassa ja lausuu siitä seuraavaa:

VR kannattaa ratalain 24 §:n ympäristövaikutusten arviointiin liittyvää muutosta hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla.

Ratalain tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää kestävää kehitystä edistäviä rautatieyhteyksiä osana liikennejärjestelmää. Lisäksi lain tarkoituksena on turvata rautateiden ylläpitäminen, kehittäminen ja rakentaminen valtakunnan eri osia yhdistävänä liikennemuotona sekä turvata osallistumismahdollisuudet rautatieliikenneratkaisuja koskevaan suunnitteluun toteuttamalla ja edistämällä hyvää hallintoa rataverkkoa koskevissa asioissa.

Ratalain 24 §:ssä säädetään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä. Pykälässä säädetään siitä, millä tavoin YVA-menettely on otettava huomioon hyväksyttäessä yleis- ja ratasuunnitelmia. Nykyisessä lainsäädännössä ratalaki ei sisällä säännöksiä niitä tilanteita varten, joissa ratahankkeella katsotaan olevan todennäköisesti merkittäviä valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia, jolloin hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireillä ollessa on järjestettävä kansainvälinen kuuleminen.

Hallituksen esityksen mukaan ratalakiin olisi tarpeen tehdä viittaussäännös YVA-lain uuteen 29 a §:ään, jossa annetaan tarkempia säännöksiä lupaviranomaisen velvollisuuksista kansainvälisessä menettelyssä. Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 5 momentti, joka sisältäisi mainitun viittauksen. Säännös tulisi sovellettavaksi silloin, kun olisi kyse ratahankkeesta, jolla olisi todennäköisesti merkittäviä valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia ja hankkeeseen sovellettaisiin YVA-lain 29 §:n mukaista kansainvälistä menettelyä.

VR pitää kannatettavana kaikkia toimenpiteitä tunnistettujen haitallisten rajat ylittävien ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Tämä edellyttää toimivaa viranomaisyhteistyötä valtioiden välillä. Nähdäksemme ratalakiin esitetyt viittaussäännökset YVA-lain 29 a §:ään koskien menettelyjä valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnissa edistävät hyvää ja sujuvaa kansainvälistä yhteistyötä ratahankkeiden haitallisten ympäristövaikutusten minimoimiseksi.

Ratalakiin esitettyjen muutosten tarkoituksena on täydentää YVA-direktiivin täytäntöönpanoa kansallisessa lainsäädännössä, jonka voidaan katsoa parantavan mm. YVA-lain vaikuttavuutta. Samalla tavoitteena on varmistaa, että päätöksentekoon liittyy riittävät tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuudet.

VR-Yhtymä Oy

Postiosoite
PL 488, 00101 Helsinki

Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki

P. 029 4343

etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vr.fi

Y-tunnus 1003521-5

8.10.2021

Ympäristövaikutusten arviointi kuuluu Väylävirastolle osana ratahankkeiden suunnittelua. Rautatieoperaattorina VR ei itse tee ympäristövaikutusten arviointia ratahankkeiden osalta, mutta pitää tärkeänä, että osana ympäristövaikutusten arviointia asiassa pyydetään laaja-alaisesti lausuntoja, huomautuksia ja mielipiteitä mahdollisimman monipuolisen arvioinnin varmistamiseksi ja siihen pohjautuvan päätöksenteon tueksi.

VR-Yhtymä Oy

Jonna Juslin
johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kansainväliset asiat

VR-Yhtymä Oy
Postiosoite
PL 488, 00101 Helsinki
Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki
P. 029 4343
etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vr.fi
Y-tunnus 1003521-5